

19 mars 2010

Riksrevisionen är en del av riksdagens kontrollmakt och ska genom oberoende granskning av statlig verksamhet medverka till demokratisk insyn och effektiv förvaltning.

Otydlig resurstilldelning äventyrar en sund konkurrens i högskolan

Brister i regeringens styrning och Högskoleverkets uppföljning har gjort att universitet och högskolor inte alltid klassificerar likvärdiga kurser på samma sätt. Universitet och högskolor kan därför få olika ersättning för liknande kurser och konkurrerar därmed inte på lika villkor. Det visar en ny granskning från Riksrevisionen.

Ersättningen till lärosätena varierar beroende på vilken utbildning det handlar om. För utbildningar i teknik och medicin är ersättningen relativt hög. När det gäller till exempel utbildningar i humaniora och samhällsvetenskap är ersättningen markant lägre. Hur lärosätena redovisar sina kurser avgör hur mycket resurser de får för att bedriva sin grundutbildning. Enligt Riksrevisionens bedömning är det viktigt att det finns en konkurrens på lika villkor. I detta är resursfrågan central. Riksrevisionen har därför granskat hur regeringen styr och Högskoleverket följer upp lärosätenas klassificering av kurser.

Sedan resurstilldelningssystemet togs i bruk 1993 har förutsättningarna för högre utbildning förändrats på flera sätt. Ett ökat inslag av tvärvetenskapliga kurser och förändrade undervisningsmetoder har inneburit att klassificeringen av kurser är betydligt mer komplicerad idag än för sjutton år sedan. Trots att regeringen känt till att det finns ett behov av ytterligare vägledning i hur detta ska ske har den inte agerat.

– Den otydlighet som råder i dag riskerar att hindra en sund kvalitetskonkurrens mellan lärosätena. Vi ser också att högskolorna redovisar kurserna på ett sätt som leder till allt högre ersättning över tid. Regeringen behöver se över systemet för att uppnå målet om en rättvis resurstilldelning till lärosätena, säger riksrevisor Jan Landahl.

Högskoleverket har i sin uppföljning enbart belyst hur lärosätena redovisar kurser i förhållande till varandra, inte hur enskilda kurser klassificeras eller hur ersättningen förändrats över tid. Eftersom det finns stora skillnader behöver Högskoleverket utveckla sin uppföljning av hur lärosätena klassificerar sina kurser.

Bakgrund: Grundutbildning vid universitet och högskolor omfattar fler än 300 000 studenter och omsätter årligen cirka 20 miljarder kronor. Universitet och högskolor tilldelas resurser för att utbilda studenter inom ett eller flera utbildningsområden, upp till ett av regeringen fastställt takbelopp. Universitet och högskolor ansvarar för att klassificera sina kurser till ett eller flera utbildningsområden.

Rapporttitel: Klassificering av kurser vid universitet och högskolor – regeringens styrning och Högskoleverkets uppföljning

Rapporten kan hämtas och beställas på www.riksrevisionen.se

Riksrevisor: Jan Landahl, tel nr 08-517 120 10

Projektledare: Miki Tomita Larsson, telnr 08-517 142 82, 073-445 22 82

Pressekreterare: Ulrika Walldén, telnr 08-517 140 75, 073-445 20 75